

Díszőtört kaptak ajándékba a leszerelők Vásárhelyen

Gyümölcsleves volt az ebéd

A kiürült legénységi étkeзде, ahol utoljára gyűlt össze a százharminc kiskatonna

Fotó: Tésik Attila

Gyümölcsleves, párizsi szelet, párolt rizs és üdítő: ez volt Vásárhelyen a leszerelő sorkatonák utolsó laktanyai ebéde. Tegnap mind a százharminc leszereltek, helyüket önkéntes állomány veszi át. Az ünnepségen egy-egy díszőtört kaptak ajándékba a fiatalok.

– Az első sorkatonai szolgálatukat letöltő fiatalokat 1869 januárjában hívták be. Ez már a múlté, ugyanis 136 esztendő után megszűnt hazánkban a sorkatonai szolgálat – mondta tegnap reggel Kovács József ezredes, a vásárhelyi laktanya parancsnoka a leszerelési ünnepségen. A zászlóaljnál százharminc kiskatonna vehette the végleg az angyalbört és húzhatta magára újból civil ruháját.

A leszerelők közül többeket előléptettek. Az ajándéktárgyat, vagyis a szépen kidolgozott díszőtört viszont mindenki átvehette

SZENTESEN IS ELFOGYOTT A CENTI

A szentesi főtéren ünnepélyes keretek között búcsúztatták el tegnap délben a 136 éves sorkatonai szolgálatot. A honvédelmi rendszerváltást jelképező centit Szirbik Imre polgármester és Kovács István dandártábornok vágta át, majd kézzel látták azt el. Elhangzott a ceremónián: a katonaviselt embereknek furcsa érzés, hogy megszűnik a sorozás. A helyi laktanya bejáratánál már tegnap is civilek fogadták az ünnepélyes leszerelésre érkező vendégeket. Mostantól nem kiskatonák főkéznek a folyosókon. Aki a jövőben felveszi az angyalbört, már nem kényszerből, hanem önként teszi. Minden jót, Magyar Honvédség! – fogalmazott a polgármester, az ünnepség résztvevői pedig megtapsolták az összes katonát, akik a 136 év alatt szolgálták a hazát.

a parancsnoktól. Az ezredes egy katonai babonát is megosztott hallgatóságával. – Ha valaki egy szűrő-vágó eszközt kap ajándékba, annak egy érmét kell adnia cserébe. Ugyanis a fém a fémet nem vágja, s ez az örök barátság jele – tette hozzá Kovács József.

Az ezredes szerint az önkéntes haderőre való áttérés nem csupán a civilek jogos igénye, hanem olyan döntés is, mely gyö-

keresen megváltoztatja a magyar honvédség szervezeti kultúráját. A személyi állományt érintően a sorkatonai szolgálat megszűntése csak az első lépés a sorban, mivel a megújuló szervezet magában hordozza a modern haditechnikára való áttérés lehetőségét is.

Az ünnepségen felolvasták Juhász Ferenc honvédelmi miniszter levelét is. Ebben a tárca veze-

tője kiemelte, hogy a magyar honvédség az önkéntesség elvén fog haderővé fejlődni.

– Esküszöm, hogy a Magyar Köztársaságot híven szolgálom, a fegyveres erők hűséges katonája leszek. Hat hónappal ezelőtt ezekkel a szavakkal váltunk mi a magyar honvédség katonájává – mondta a leszerelők nevében Sáfáry Tamás honvéd. Utolsóként leszerelő sorkatonaként pedig a legjobb tudásuk szerint teljesítették feladataikat.

Mielőtt megszokott, civil ruháikra cserélhetnék volna a terepszínű gyakorlót, elkölthették utolsó ebédjüköt a laktanyában. Az ünnepi hangulatra való tekintettel gyümölcslevest, párizsi szeletet párolt rizzsel, valamint gyümölcsöt és üdítőt is kaptak a kiskatonák.

Kora délután pedig kinyílt a nagykapu, s a százharminc boldog fiatal elindult hazafelé.

K. T.

Késik a megváltás

ÚJSZÁSZI ILONA

Megoldhatatlannak látszó problémahalmazzá növekedett Szegeden legalább kétszáz-kétszázötven szegény ember helyzete.

Száz-százötven roma az egykori dorozsmai putri közelében a hetvenes-nyolcvanas években fölhúzott, mára már csak az Árpá utcában megmaradt házakban zsúfolódik – három hete áram nélkül. Nagyjából száz ember a város másik szélén, a repülőtér mellett számolja a napokat – a kaszányából hajléktalanok menedékhelyévé alakított, de a nyáron bontásra ítélt romhalmazban. Ahány ember, annyi sors: az egyik zugárus, a másik teherbe ejtett lány, a harmadik börtönből frissen szabadult tetovált karú, a negyedik kisfiú, akinek anyja gyertyafényben olvas mesét, az ötödik vasgyűjtőnek mondott vállalkozó, a hatodik utcaseprő, a hetedik szakácsnak tanul... Mind olyan bérházban lakik, melynek karbantartására évek óta nem költ az önkormányzat. Mind csekély és jórészt a gyerekek utáni járandóságból, különböző segélyekből él és nem fizet bérleti és közüzemi díjat. Mind kizárja magát az önkormányzati bérlakásra jogosultak köréből. Mind tudja, hogy a hatósági vagy önkormányzati szigor hiábavaló, mert ennyi ember kilakoltatását egyetlen városvezetés sem vállalja föl.

A szociális szakember úgy magyarázza, hogy a szociális intézményhálózatból Szegeden hiányzik a családoknak átmenetileg támaszt nyújtó és kevés az olcsó bérletű lakás. Azt adottságként kezeli, hogy az önkormányzati erőfeszítéseket nem egészítik ki, mert Európának ezen a felén hiányos a karitatív, civil szervezetekre épülő szociális ellátórendszer. Azt meg mindannyian tapasztaljuk, hogy sokan vannak, akik sanyarú helyzetük miatt nem nyújtanak segítő jót a náluk is sanyarúbb helyzetben élőknek. Marad a látogatás: az egyén „romázik”, a köz pedig segélyt oszt.

A Rákosi-korszakban a padlásról, ma meg a zsebünkben söpörnek ki mindent – így értelmezi a maga számára a helyzetet a romák között élő egyetlen kékszemű.

– Akinek nincs szakmája vagy iskolája, annak nem akad rendes munkája, az ilyen szülő gyereke nemigen jut túl az általános iskolán, képzetlen marad, nem talál munkát – és így tovább. Ezt nem képesek belátni a politikusok. Igaz, csak választások előtt, a szavazatokért jönnek ide, a gettóba: olyankor süteményt osztanak, aztán meg négy évig nem törődnek a szegény emberrel...

Nem csak az Árpá utcai, vagy a repülőtér melletti romházbeliek érzik: késik a megváltás. Szegeden 260 jogcím nélküli lakóvár helyzetének rendezésére. A város közterületein 600 hajléktalan bókálódik, közülük csak 171 található intézményesített átmeneti éjjeli menedékhelyet.

Ilia Mihály nagydíja

A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (MAOE) szerkesztői és irodalom-szervezői munkássága elismeréseként Ilia Mihály irodalomtörténésznek, az SZTE BTK Modern Magyar Irodalom Tanszék docensének, a Tiszatáj egykori főszerkesztőjének adományozza a 2004. évi

Irodalmi Alkotói Nagydíjat. Az életműdíjnak számító kitüntetést, amit minden évben egy írókból, szerkesztőkből álló héttagú grémium ítél oda, november 10-én Bauer István, a MAOE elnöke adja át Ilia Mihálynak Budapesten, az egyesület székházában rendezendő ünnepségen.

A büntetés és az elmaradt járulék több, mint a gyes

Rászállhat az APEH a kismamákra is

Amennyiben az egyéni vállalkozással rendelkező anyuka nem szünetelteti tevékenységét a gyes ideje alatt, komoly összegeket fizettethetnek ki vele utólag. Az adóhatóság jogszerűen kérheti az elmaradt járulékokat és a késedelmi kamatot.

Csongrád megyei gyesen lévő vállalkozót információink szerint még nem büntetett meg az APEH, de az ország más pontjain már „leplezték le” gyermekükkel otthon maradt, tevékenységüket nem szüneteltető anyukákat. A konkrét esetekről és azok tanulságairól azonban csak különböző internetes fórumokon olvashatunk, Lovas György, az APEH sajtószóvivője szerint nincs is külön nyilvántartás a gyesen lévő adózókatól. Ezzel a kijelentéssel egyben azt is cáfolta, hogy az adóhatóság „utazik” a kisgyerekekkel otthon lévő vállalkozókra.

Az adóhatóság ellenőrzései azokat az egyéni vállalkozó kismamákat fenyegetik, akik gyermekükkel három évre otthon maradtak, miközben nem szüneteltették tevékenységüket, vagyis nem szüneteltették meg vállalkozásukat. Kellemetlen helyzetbe hozhatja az anyukákat, ha nem ismerik a jogszabályt – magyarázta el lapunk kérdésére válaszul Vass Júlia, a szegedi Okkázio Bt. könyvelői iroda vezetője. Ha ugyanis „él” a vállalkozás, s a kismama fölveszi a gyeset, miközben az APEH-nak

jövedelmet vall be, akkor utólag ki kell fizetnie az elmaradt járulékokat, egészségügyi hozzájárulást, a késedelmi kamatot, valamint meg is büntetik. Az APEH könnyedén lebuktathatja a vétkeseket. Hiszen az egyéni vállalkozók csak személyesen irányíthatják vállalkozásukat, nekik van aláírási joguk, tehát már egy egyszerű pénzáttalás is bizonyíték lehet ellenük.

A kismamák azért járhatnak nagyon rosszul, mert az adóhatóság elmaradt járulék címén a minimálbér negyven százalékát, 21 ezer 200 forintot követelhet havonta, miközben a gyes összege közel ennyi, 23 ezer 200 forint. És akkor még nem beszéltünk a hónapok számával felszorzott egészségügyi hozzájárulásról, valamint a kirótt késedelmi kamatról. Nyert helyzetben a betéti társaságok vannak, amelyek gyesre vonuló belfogai „beszereshetnek” egy másik belfogot, akire áttestálhatják a cég irányítását. Az egyéni vállalkozók számára ez a kiskapu nincs nyitva, mivel ők csak személyesen irányíthatják cégüket.

F. K.

A 47-es szélesítése nincs a költségvetés-tervezetben

Lázár: A kormány megint büntet

Nincs benne a jövő évi állami költségvetés-tervezetben a 47-es út Vásárhely és Szeged közötti, még kétsávos szakaszának szélesítése. Lázár János vásárhelyi polgármester Kishomoknál, az út szélén tartott sajtótájékoztatóján azt mondta: a helyzet tarthatatlan, ezért módosító indítványt nyújt be, ha pedig nem jár sikerrel, elképzelhető, hogy tavasszal felpályás útlezárással tiltakoznak majd a helyiek.

– Nem hiszem el, hogy az országnak nincs 4-4,5 milliárd forintja a beruházásra – fogalmazott tegnap sajtótájékoztatóján Lázár János, Vásárhely polgármestere annak kapcsán, hogy a jövő évi központi költségvetés-tervezetben nem szerepel a 47-es út Kópáncs és Kishomok közti részének négy-sávúvítása. Az út Szeged-Vásárhellyel összekötő sza-

Lázár János Kishomoknál, ahol a négy sáv kettőre szűkül. Nem hiszi, hogy az államnak nincs 4 milliárdja a szélesítésre

Fotó: Tésik Attila

kaszának már csak ez a 4,6 kilométeres része kétsávos, az algyői híd és Vásárhely irányából meg-

kezdett szélesítés ugyanis másfél évvel ezelőtt abbamaradt.

A polgármester már második alkalommal tartott az út szélén tájékoztatót. Elmondta, súlyos pazarlásnak tartja a félbehagyott építkezést, hiszen a befejezetlen beruházás a legdrágább. Hozzátette: egyes szakértők szerint az út így még veszélyesebb, mint akkor volt, amikor végig két sávon lehetett haladni. Idén is történt már súlyos sérüléssel járó és halálos baleset ezen a szakaszon.

– A helyzet tarthatatlan – fogalmazott Lázár –, veszélyeztetni az itt élők testi épségét és a város gazdasági potenciálját. A vásár-

helyiek becsapottnak érzik magukat, s úgy látják, bünteti őket a kormány.

A polgármester hozzátette, ha nem kerül be a 2005-ös büdzsére a beruházás, a legutóbb 2006-ra ígért befejezés is veszélyben van. Eppen ezért módosító indítványt nyújt be, s ha nem jár sikerrel, nem tartja kizártnak, hogy a vásárhelyiek jövő tavasszal az úton demonstrálnak majd. Mint mondta, több civil szervezet is megkereste már őt azzal, hogy ha kell, forgalomlassító tüntetésre vagy felpályás útlezárásra is kész a cél érdekében.

SZÖGI ANDREA

NÉGYSÁVOS TÖRTÉNET

A 47-es út algyői híd és Vásárhely közti szakaszának négy-sávúvítását 2001-ben, az Orbán-kormány idején kezdték el. A város felőli, 2 kilométeres szakasz épült meg előbb, majd a hídnál lévő 4-5 kilométeres szakasz 2002-ben. A teljes szélesítés befejezését 2004-re tervezték. S bár a választási kampányban Medgyessy Péter miniszterelnök-jelöltként is ígérte a mihamarabbi befejezést, a beruházást tavaly év elején leállították. Csillag István akkori közlekedési miniszter 2005-2006-ot jelölte meg az átadásra, s a Lázár János polgármesternek küldött utolsó válasza szerint még ebben a kormányzati ciklusban elkészül a 4,6 kilométeres szakasz. Ha azonban a jövő évi büdzsébe nem kerül be a továbbépítés előkészítése, kétségessé válik a dátum.